

Wspólne redagowanie zdań o Warszawie na podstawie reprodukcji i doświadczeń własnych uczniów oraz wiersza H. Łochockiej: „Księżyc nad Warszawą”

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- zna zabytki Warszawy,
- zna podstawowe symbole narodowe.

b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi swobodnie wypowiadać się na określony temat,
- potrafi redagować dłuższe wypowiedzi pisemne,
- potrafi okazywać szacunek dla symboli narodowych,
- potrafi zinterpretować wiersz,
- potrafi samodzielnie rozwiązać krzyżówkę.

2. Metoda i forma pracy

Pokaz, pogadanka, ćwiczenia, praca z całą klasą, praca indywidualna, pantonima.

3. Środki dydaktyczne

Album o Warszawie, wiersz H. Łochockiej: „Księżyc nad Warszawą”, plansza z krzyżówką o Warszawie, pamiątki z Warszawy, karty pracy.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel pyta uczniów, jakie miasto jest stolicą Polski. Uczniowie, którzy byli już w Warszawie, opowiadają swoje wrażenia, co podobało im się najbardziej oraz prezentują pamiątki, które przywieźli ze stolicy. Prowadzący prezentuje album o Warszawie i opowiada o jej najciekawszych zabytkach.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel czyta głośno wiersz H. Łochockiej pt. „Księżyc nad Warszawą”(załącznik 1). Uczniowie po uważnym wysłuchaniu opowiadają, jakie ulice, dzielnice i zabytki zwiedził księżyc nocą.
2. Przerwa śródlekcyjna – uczniowie stoją obok ławeczek i wykonują proste ćwiczenia gimnastyczne.
3. Nauczyciel zadaje uczniom pytania odnośnie stolicy (załącznik 3). Udzielone odpowiedzi stanowią zapis do zeszytów. Uczniowie przepisują zdania do zeszytów. Pod zapisem rysują Syrenkę Warszawską.
4. Przerwa śródlekcyjna – „spacer po Warszawie” – uczniowie naśladują ruchy nauczyciela, który wymyśla krótką pantonimę.
5. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy z krzyżówkami (załącznik 4). Każdy pracuje samodzielnie i oddaje swoją pracę nauczycielowi. Uczniowie, którzy wykonają zadanie bezbłędnie, są nagradzani oceną opisową (pochwałą).

c)Faza podsumowująca

Nauczyciel zawiesza na tablicy planszę z krzyżówką. Czyta jeszcze raz wszystkie pytania. Uczniowie podchodzą do tablicy i wpisują prawidłowe rozwiązania.

5. Bibliografia

H.Łochocka , *Księżyc nad Warszawą*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1984

6. Załączniki

a) Wiersz H. Łochockiej pt.: „Księżyc nad Warszawą” [załącznik 1.](#)

Księżyc nad Warszawą

Noc warszawska wie dobrze,
że jej do twarzy z księżycem,
i chętnie, gdy tylko może,
przystraja w księżyc ulice.

To go jak kulę potoczy
pomiędzy dachy i wieże,
to w księżycowy warkoczyk
tysiąc balkonów ubierze.

Ale i księżyc nareszcie
zbuntował się pewnej nocy.
Sam chce dziś chodzić po mieście,
nie potrzebuje pomocy.

W śródmieściu latarni tyle,
że księżyc, onieśmielony,
przycupnął za nimi w tyle
bojąc się wplątać w neony.

Opuszcza więc Marszałkowską,
przez chwilę błądzi w drapaczach

i uśmiechnięty beztrosko
na Stare Miasto się stacza.

Na Rynku błyski rozpala,
przepływa nad Barbakanem,
by koło murów Podwala
przywitać się z mistrzem Janem.

Wtem się król Zygmunt odzywa:
— Z szewcem, choć zuch to nie lada,
jeśli, księżycu, przebywasz,
z królem też musisz pogadać! —

Racja! Nad Placem rozbłyska
gładkie oblicze pызate.
Król w górze, na dole Wisła,
miejsce przyjemne. A zatem...

...odbicie swe prosto z mostu
na fale rzuca jak piłkę.
— Tu, blisko Zamku, po prostu
za chmurką zdrzemnę się chwilkę.

Nim zdrzemnę się, pošlę uśmiech
miłej warszawskiej Syrence.
Niech promień mój z dala muśnie
jej tarczę i miecz w jej ręce. —

Lecz noc się sprzecza z księżycem:
— Zdrzemnąć się? O, nie ma mowy!
Przecież i inne dzielnice
chcą odblask mieć księżycowy.

Co powie Praga? Mokotów?
Żoliborz? Wola z Ochotą?
Do dalszej drogi bądź gotów.
Mgielką owinę cię złotą. —

Zabrała księżyc pod pachę,
aby odzielić stolicę,
wysrebrzyć nim dach za dachem,
okna malować księżycem.

Po drodze — ilu znajomych!
Księżyc Warszawę zna całą:
nie tylko place i domy,
lecz wielkich ludzi niemało.

Oto spostrzega na przedzie
wieszczą Adama twarz znaną.
„Dzień dobry!” — chce mu powiedzieć.
Lecz noc... Więc mówi: „Dobranoc!”

Teraz pozdrawia go dłonią,
jak to przystoi rycerzom,
sam księżę Józef na koniu.
Przed nim na straży lwy leżą.

Dla Kopernika — tajemnic
nie ma wśród nieba gwiazdowego.
Przyjaźnie wita on księżyc:
— Jak zdrowie, jasny kolego? —

A księżyc wędruje z nocą
i mruży: — Tylko czas tracę.
Po mieście włóczyć się? Po co?
Dziś nie mam chęci na spacer! —

Chyłkiem się z płaszcza wymyka
nad łażeniowskim ogrodem,
nachyla się do pomnika,
rozjaśnia krzewy i wodę.

W Łazienkach świeci? A gdzie by?
Tam granatowa śpi cisza.
Tam Szopen gra w cieniu wierzby
na księżycowych klawiszach.

Tam księżyc przed Pałacykiem
srebra posągom nie szczędzi.
Czesze świetlistym grzebykiem
pióra drzemiących łabędzi.

Wreszcie do drzewnej korony
znużoną głowę przytuli
i szepnie ptaszkom zbudzonym:
— Luli, małuśkie, laj-luli...

b) Pytania dotyczące stolicy

[załącznik 3.](#)

1. Jakiemu miastu poświęcony jest miesiąc wrzesień?
2. Kto z was był w Warszawie?
3. Co ciekawego zobaczyłeś w Warszawie?
4. Czym jest dla nas Warszawa?
5. Jaki jest herb Warszawy?

c) Karta pracy

[załącznik 4.](#)

Hasła do krzyżówki:

1. Teraz jest nią Warszawa, dawniej był nią Kraków (stolica).
2. Dzielnica Warszawy (Mokotów).
3. Ulica Warszawy – mieszkali na niej marszałkowie (Marszałkowska).
4. Panował nad całym krajem, siedział na tronie (król).
5. Jest w herbie miasta Warszawy (Syrenka).

6. Nasz wielki poeta, wieszcz narodowy – jego pomnik jest w Warszawie (Mickiewicz).
  7. Rzeka, nad którą leży Warszawa (Wisła).
  8. Mieszkali w nim król i królowa (zamek).
  9. Król Zygmunt, którego przydomek był związany z podeszłym wiekiem (Stary).
  10. Imię króla, którego kolumna jest w Warszawie (Zygmunt).
  11. Pomnik tego pianisty i kompozytora znajduje się w Warszawie (Szopen).
- Hasło: Stare Miasto.

10.

				1.				L						
				2.										
	3.		K			Ó								
		R		Z		Ł						K		
				4										
	5.		R					A						
				6		C				E			C	Z
				7		I								
				8.										
				9.										
								T				Y		
Z			11.	M										
					S	Z						N		

7. Czas trwania lekcji

2x 45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak

